

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény

Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak nyitlertek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben, Schalek H., Dukcs M., Oppelik A. «Általános Tudósító» hirdetési osztálya Budapest.

Nyitlertét petítora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

Nő és vallás.

A ki páratlanul és komolyan ítéli meg a nő álláspontját a valláshoz: az a nőől a benső, mely vallásossághoz való képességét és hajlamot meg nem tagadhatja.

Nekem sem kell tehát attól tartanom, nehogy valaki vádoljon azzal, mintha kevéssé becsülném azt, a mit a nő e téren felmutatott. De azért mégis ugyanazon elv igazságát érvényes, hogy az aktív vallásosság első sorban nem a nőt illeti meg.

Nézzük meg a történelmet: miről tanuskodik az? Ott aról győződnék meg, hogy női vállalkapítónók seholsem voltak. Sehol se hallunk komoly, önálló, gyümölcsöző sikeres kísérletekről, melyeket a nő lett volna azon eszéből, hogy megoldja a világ rejtélyét, és hogy az embernek az érzék fölötti után való vágyát kielégítse.

Legyen tehát a női szív bármily nagy mérvben is vallásosan alkotva, vallásos érzelmek állal áthatva: magára hagyatva mégsem képes lett volna teremteni, létesíteni azon nagy és magaslatos igazságokat, a melyek ma az emberiség áldásos köztárgyát, közkinését képezik.

A férfi teremti mindezeket az eszméket!

Az a nagyszerű, az a magaslatos, a mit a férfi e téren létesített, abban áll, hogy ezen tárgyilag létező igazságokat fáradsalmas,

forró gondolatmunkájában öntudatához hozta, azokat önmagába átérzelte, nekik kifejezést adott s így velők az emberiséget megtermékenyítette.

Ez pedig a tevékenység, a produktivitas a szó legvalódiabb értelmében; s itt annyi áldozatot hozott a férfiu, annyi vértanút mutatott föl, a mennyit a nőnem sohasem!

Nagy előjoga ez a férfiuak a nővel szemben; oly előjog azonban, mely egyáltalán óriási felelősséggel is jár a férfiuak nézve. S mégis igen sok férfi volt és van, a kik ezen joggal is durván visszaéltek, kik a hívő bizalommal a férfi felé föltételező nőt itt is elámitották, megcsalták, tőle a legjobbat elrabolták, kételyt és hiteltelenséget lelkebe ültettek! Igen is: ez nem olyan jog, a mit a férfi bitortott volna; hanem oly előjog, melyet neki a nő szívesen engedélyez: tőle pedig várja és követeli a — hitet.

Igy tehát, valamint minden más téren, ugy itt is passivitas és fogékonyság illeti meg a nőt. Van azonban az éremnek más oldala is.

Ámbár igen nagyra kell becsülnünk a férfiuak oszlályrésztül jutott feladatot: mégis reáragadnak különféle gyöngöseségek s egyoldalúságok is: a melyek már gyakran több bajt mint üdvőt okoztak és valószínűleg még okozni is fognak.

Ehhez hozzájárul a férfiak nagy részénél bizonyos állhatatlanság a vallásosság dolgában, bizonyos nyugtalanság és szagga-

lottság a fejlődésben; s így lámadnak aztán durva átmenetek, merev ellentétek, nehéz összetűzések, a melyekben a szellem elidegenítve a reális élettől, önmagát felemésztheti. —

Igy fejlődhetik ténynek az ilyen férfi vezetése alatt a nőben is a fariseizmus, kétszínűség, képmutatás, hazugság, a melyekben elpusztulhat minden igazi vallásosság.

Igen, a férfi itt is magával ragadhatja a nőt s így elveszti az említett — előjogát.

Es merné-e valaki állítani, hogy ez már gyakran nem történt?

Nem elegendő tehát, hogy a férfi ama nagy vallási igazságokat teremtesse. Hogy azok valóban oly hatalommal váljanak, a mely áthatja és megszenteli az életet. Ehhez megkívánatik bizonyos általános javítás, bensővé tétel, összhangba hozás

Mindezt pedig nyújtja a világnak a nő: s mindez foganatosíttatik, végbe megy a hívő áhitatos női szívnek titokteljes mélysegeiben.

Ez esetben s e téren a nő oly meggyőződés hűségét, sőt vértanúságig menő szilárdságot lejteth ki: a mely őt egyenesen a hit legnagyobb hősei sorába állítja.

Mindez pedig azután hatással van a férfiuira is, átmegey a ifjuságra s hozzájárul így az emberiség fokozódó tökéletesedéséhez.

Igy jut itt is a férfiuak s a nőnek

TÁRCZA.

Összhang a nevelésben.

Irta Kocsy Gyula.

(Folytatása és vége.)

Ha nem is általános érvényű igazság az, hogy minden gyermek jónak és eszesnek születik, mégis melyebb értelme van s alapjában véve igazságot nyugszik. A szunnyadó tehetségek már a bölcsőben jelentkeznek s várják az avatott kezeket, melyek kifejlesztik. Egyik vagy másik lelki tulajdonság teljes hiányát soha sem szabad feltételeznünk, legfeljebb csak kisebb mértékűt vagy mennyiségét. A gondos tanítónak feladata közé fog tartozni tehát az is, hogy a gyermeket tökéletesen kiismerje. És ez nem épen lehetetlen dolog, ha vesszük, hogy éven át nap-nap után vele foglalkozik s minden tekintetben megismerheti. Mert csak így lehet aztán a gyengébb erőket, az erősebbek fokozásával kiegészíteni vagy épen pótolni. Nem ama ezáltalán eljárásmodot védelmezzük itten, hogy talán erőnek erejével folytonosan avval kintozzuk a gyermeket, a mihez sem kedve, sem hajlama nincs, de az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a tehetségek nem mind egyszerre, hanem egymásután indulnak fejlődésnek. A természet maga szabja meg a rendet, melyet megváltoztatni nem áll hatalmunkban.

Hogy mily összhangzásban kell lenni a lelki tulajdonságoknak, illetőleg azok kiművelésében milyen egységnek és összhangnak kell uralkodni,

arra nézve idézem a különféle egyoldalu nevelések káros kiművelés egyik jeles neveléstárból: «Az oly nevelés, mely középpontjává a kedélyt teszi, minden behatás iránt érzékeny, de egyáltalán utagat jellem emberekkel nevel. Ha a nevelés a képzelmelt gonddozza nagyobb mértékben, akkor ábrándozó, a tényleges életbe magukat bele nem találó s munkakerülő emberekkel lesznek a gyermekek. Ha ellenkezőleg kizárólagosan csak az emlékező tehetség fejlesztésére törekszik, akkor áltudásokat, minden haladástól idegenkedő föltételező embereket nevel.

Az oly nevelés, mely a testnek gondozását, az érzékiesség fokozását ismeri feladatának, az szükségképen égyvadástól kiesapongó s rakoncátlan tagokkal szaporítja a társadalmat.

Egyenlő mértékben kell tehát fejleszteni a kedélyt, a képzelmelt, az emlékező tehetséget és túlságosan nem kell fejleszteni az érzékeket. A nevelő felügyelete alatt s ugyazólván a szeme előtt mely végbe a fejlődés, az is tapasztalhatjuk, hogy minden behatás és befolyás irányítja. Résen kell azért lenni minden lépten nyomon, hogy a ferde hajtásokat gondosan lenyessük mint a szorgalmas kertész s helyes irányba tereljünk a fejlődő jellem növekedését.

Ilyen összhang uralkodik minden eszelekedésben, mely a gyermek nevelését célozza. Soha sem tanácsos a gyermekek keresni mindazon hibákat, melyeket az elmélet előír. Az a tapasztalások szakadatlan sora, mely egy gyermekben soha sem fordulhat elő, egy nemzedékben is ritkán s az ellenszert csak akkor jó alkalmazni, ha teljesen kizár a mi meggyőződésünk minden tévedést. A képzelt hibáknak orvoslása már sokszor volt

forrása számtalan bajnak, legtöbbször akadály a nemes törekvéseknek és mindig időpazarló hiába való dolog, melynek hasznát a gyermek ritkán látja, csak terhét érzi. Éber figyelmet követel a gyermek élénk lelke s ez az éber figyelem lesz az, mely jókor megelőzi a ferde nevelés konkolyát és jókor elhúti a magot, mely kivelve áldásos gyümölcsöket terem: a szép, a jó és nemes iránti vonalmat és szeretetet. Így aztán, ha megövtük a gyermeket a legelső vesztől, nem lesz előttünk hihetetlen, hogy minden gyermek jónak születik.

Az a mi a nevelésben nyilatkozó összhangot megeleveníti, abba életet önti, hogy a gyermek sejtje a rá befolyó törekvések áldásos hatását, az a szeretet lesz, mely teljessé teszi, kiegészíti a nevelő eszközeit. Végzetül nem lesz fölösleges, ha e tárgyál egy kevéssé időznünk, mert senki sem tagadhatja, hogy a nevelés sikere majdnem teljesen a tanító és tanítvány közt élő szeretet fokától függ. Midőn — igen helyesen az iskolából származták a büntetését s ilyenmü külső eszközök helyett tisztán a tanító egyéniségére bízták a gyermek jóvendőjét, a büntetés helyén támadt így nem maradhatott betöltetlenül, a nevelési összhangot teljessé kellett tenni. A szeretet fegyverei léptek a testi fenytékek helyébe s Kalazanti József elvei győztek, ki a gyermekek nevelésénél elengedhetetlen föltételnek tartja a szeretet-és kegyességet, de megköveteli a szigorit is, ugy azonban, hogy sem a szeretet ne fájjon el, sem a szigor ne csapjon túlságba. Pestalozz, Rousseau és Diestervek, megannyi sok más zseni, kik maradóan elvekkel gazdagították a neveléstudományt, a testi fenytékek megválasztásában és

egyaránt üdvös missiója. A férfit ugyanis inkább az eszmék produktivitása s az aktivitás illeti meg, a nőt pedig inkább az azok iránti fogékonyság s azok feldolgozása. És mindkettőnek természetes munkájából keletkezik az *emberiségnek haladása*. Csak vigyázni kell arra, hogy egyik a másik mesterségébe bele ne kontárkodjék.

Mindezekből azonban nyilvánvalóvá lesz az is, hogy azon állás, azon helyzet, melyet minden idők s országok történelmében a nő elfoglalt, lényegében megfelel az ő természeti rendeltetésének.

Igaz ugyan, hogy ezerféle visszasságok, nehézségek és bajok támadtak, a melyek alatt minden időkben szenvedett a nővilág és még ma is szenved ott, a hol hatalomhoz nem juthatolt az — evangélium: de azért ez nem változtathatja meg álláspontunkat és abbéli meggyőződésünket, hogy a nő levekenységének főtere a család, az otthon és hogy ez felel meg voltaképpen első sorban az ő *természetes rendeltetésének és magasztos hivatásának*.

Cselkó József

A Zrinyiemlék ügye.

Legutóbb lapunk 21-ik számában mutattuk ki a Zrinyi-emlékre összegyűlt adományokat. Most a vidékünk szülőiténék Margitai Károly bács-ada-i állatorvosnak gyűjtését, valamint Dervarics Imre és Akos földbirtokos uraknak (Kilimán, Gelse) adományát közöljük s nyugtadjuk a gyűjtőbizottság hálás köszönetét mellett.

Ötvenedik kimutatás:

Latky József	Ada	1 k.
Kelemen József		40 f.
Király Lajos		1 k.
Olvashatlan név		1 k.
		1 k.
N. N.		40 f.
Dr. Engelmann		1 k.
Strausz		1 k.

ajánlásában nem tarthatók csalhatatlanoknak. Ma már eljutottunk odáig, hogy a rendelkezésünkre álló eszközökkel nagyon szépen rábírhadjuk a gyermeket nemes feladata teljesítésére. Ha már következő büntetni kell, a mi néha szinte elkerülhetetlen, a büntetésben is a szeretet vezérel és a jutalom az, a mi ellensúlyozza és ösztönz ad a bűn kerülésére. Az iskolai büntetésben tisztán a javítás eszménye az uralkodó, mert az iskola nem állam, melynek büntetési szelleme a példaadásban, a tekintély fenntartásában, is nyilvánkozik. A tanító tekintélye egészen más alapon nyugszik s a gyermekekhez való viszonyát a szeretet szabályozza.

Ha látja a gyermek, hogy az iskola szeretettel karolja fel minden törekvését és sikereit nem marad el soha a tanító részéről nyilvánuló becsülés és szeretet mindig vissza fog emlékezni a szeretetteljes utasításokra, mert az első benyomások a legbecsessebbek, a legmaradandóbbak, melyekre mindig visszemen emlékeznünk vissza s melyek a mult kedves illata gyánánt sokszor megjelennek. Sok sebe van már a társadalomnak, melyek gyógyításában mi is közre munkálkodhatunk. Vissza fogok térni ismét az eszményekhez, a melyek nélkül a társadalom sivár és kiüres; a szeretet fog uralkodni mindenütt. A tul kritikusi idők lezajlottak, ismét elővesszük a régi eszméket, a melyekért előidene lelkesedtek, gyarapodunk szellemi életünk növekedésében és ezer esztendő házak oslapait erősítgetjük egy másik ezredév nagyobb dicsőségére.

A nevelés összhangja és egysége a szeretet által nyer életet. A szeretet a szive a nevelésnek, annak dobogását kell éreznie egy a gyermeknek mint a tanítónak. Csak így töltheti be a nevelés az ő magasztos feladatát, csak így foghatjuk fel az életet a legtágasabb értelemben s nem puszt-

Olvashatlan név	Ada	60 f.
Nief János		1 k.
Rátz Pál		1 k.
Özv. Fábricius Imréné		1 k.
Margitai Károlyné		1 k.
Dervarics Imre és Akos földbirtokosok	Kilimán	16 k.

Összesen: 28 k. 40 f.

Lapunk 21-ik szám. kimutatása 4084 k. 05 f.

Az eddigi gyűjtés eredménye: 4112 k. 45 f.

A további gyűjtés eredményét lapunk jövő számában fogjuk folytatólag kimutatni.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Az új sétatéhről.** Gróf Festetics Jenő ur Örméltósága mult évben feltételehez képest a város közönsége számára a vasuti állomáshoz vezető gyalogut melletti urodalmi réten séta- és üdülőhelyet fog készíttetni még a folyó évben. Gróf ur szives volt sajátkezűleg elkészíttetni a leendő sétatéhről, melyet még a jelen ősszel a gróf ur saját kertésze által fog beültettetni, a réten saját költségén utakat vágatni, feltölletni, megkavicsoztatni és padokkal ellátatni. Volt alkalmunk a gróf ur szép tervrajzába betekinteni. Az új sétatéhről a vasuti állomáshoz vezető gyalogut és az országút között lesz és a Salon-féle telektől a pataki fog terjedni. A terv szerint a mostani gyalogutól 3 bejáró ut fog vezetni az új sétatéhről. Lesz benne két tágasabb és nagyobb fákkal beültetett pihenőhely, több fa- és cserje grupp. Az új séta- és üdülőhely, melyet megalkotójának nevéből méltán nevezhetünk el Jenő-ligetnek, összhangzásban fog lenni a mostani gyalogutal. Városunk közönsége bizonyára örömmel fogja ezen hírünket olvasni és hálás szívet fogja tudomásul venni a nemes gróf urnak a város közönsége iránt ujabban is tanúsított szives jóakarátát.

— **Irodatiszti kinevezés.** A m. kir. igaz-

ságügyminiszter Megyercsi Géza perlaki járásbírósi irnokol irodatiszti nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Katz Lipót helybeli izr. hitk. főkéntor elj. Goldner János zala-eger-szezi kereskedő leányát, Olgát.

— **Hírek a városházából.** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete folyó hó 21-ik napján rendkívüli közgyűlést tartott, melyen tárgyalás alá vétettek az építendő állami elemi népiskolára vonatkozólag beadott ajánlatok. Miután a beérkezett ajánlatok a várt eredményt nem biztosítják, ennél fogva a kérdéses építkezésre folyó év július hó 5-iki határidővel újabb árlejtés hirdetése rendel-tet el. — Czvetkovics Antal képviselő indítványára a nagyközség képviselőtestülete egyhangul hálás köszönetét fejezi ki jegyzőkönyvileg Tolnai gróf Festetics Jenő ur Örméltóságának a község anyagi érdekeit érintő azon ujabbi áldozatkészségéért, hogy az építendő áll. elemi népiskolai épület alapzatába kedvezményes áron 300,000 drb fal-téglát adományozni méltóztatott. — A pécsi m. kir. posta- és táviradaigazgatóság 7794. sz. megkeresésére a jelenlegi községi elemi népiskolai épületben elhelyezendő posta-, távirda- és távbeszélő hivatalos helyiségek, mégis főnöki lakás után az évi haszonbérnek megállapítására vonatkozó előterjesztési módokat.

— **Kirendelés.** Heinrich Oszkár helybeli postatiszta a pécsi postaigazgatóság Fonyód fürdőtelepi hivatalhoz két havi szolgálatra kirendelt.

— **Katonai gyakorlat.** A m. kir. varazsdi 16. honv. huszárezred törzse és egy osztlálya (2 törzstisztl. 9 főtiszt. 216 legény 226 ló-állományal) a megye területén leendő átvonulás közben a tegnapi napon, június hó 28-án Benkoveczen tartott pihenőt.

— **Iskolai vizsgálatok.** Muraköz-hegyvidéki állami iskolában e hó 26. és 27-én tartattak meg az évrő vizsgálatok dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő jelentésében. Az első nap a negyedik hegykerületi áll. iskola 2 osztályában, a stridói áll. iskola 4 osztályában és a rácz-kamzai áll. iskola 2 osztályában, másnap pedig a királylakai és a határorsi áll. iskolában volt a vizsgálat. Mindegyik vizsgálaton nagy számban jelent meg a vidék értelmisége, a községek előjárósága és a szülők. A tanulók előmenetelével egy általános ismeretek, mint a magyar nyelv tekintetében a jelenlevők meg voltak elégedve, minek kir. tanfelügyelő a tanítókhöz intézett bizdító beszédében is kifejezett adott. A kir. tanfelügyelő minden iskolában a tanulók között nagyobb összeg jutalmat osztott ki. A jutalmazásokhoz a stridói iskolában gróf Dunay Agenor 20 koronával járult.

— **Gyermek mulatság.** E hó 20-án voltak a mura-szentmártoni népiskolánál a vizsgák, 22-én pedig a gyermekek öröme táncmulatság rendezetett a mura-nyirádi korcsmában a »Slivár«-ban. A mulatság 3 órakor kezdődött különféle játékokkal főt. Kecskés Ferenc sz. plebánus és a tanítástul vezetése mellett. A gyermek mulatság este 8 óráig tartott, a mikor is a kicsinyek szép emlékekkel tértek haza pihenni, a felnőtteknek pedig tovább huzta a banda a láb alá valót egész reggelig.

— **A dráskoveczi állami kisedővoda** e hó 15-én tartotta meg első nyári mulatságát, mely sikerültnek mondható. A járás főszolgabíráját megérkeztekor Harmat Nándor fel biz tag mint az ovoda létesítőtjé üdvözölte, megköszönvén a község nevében a szervezés körüli szives fáradozásait. Ez után

Prém Erzsébet óvónó mutatta be a félév alatt elért meglepő eredményt. A kisdedek egész jó magyaros kiejtéssel szavaltak apró versikéket és énekeltek kedves gyermek-dalokat. — A mulatság 32 koronát jövedelmzett az ovodának, mely »Karácsonyfa—alap» címűen takarékbá helyzetetik. Felül-fizettek: Kovács Rezső főszolgabíró 19 k. 60 f. Dr. Szabó Zsigmond 4 k. 60 f. Füzessy Gusztáv 3 k. 60 f. Fischl Jakab 4 k. 60 f. Zala József 1 k. 60 f. Pöccelmann Irma 1 k. 60 f. Dr. Zakál Lajos 1 k. 60 f. Horváth Csongor 1 k. 60 f. 60—60 fillért: Maltersdorfer Vilmos Mikec Balázs Dr. Koblicz Elek Szabolcs Rezső, Fehér Károly, Németh Gyula, Kisfaludy Gyula, Habus Mihály, Sostaries Pál, Glavina András, Mestrics Gábor, Mráz Kálmán, Bernecker János 1 k. 20 f. ifj. Rózsa Kálmán 1 k. Novák Ferencz 1 k. 60 f. Prém Erzsébet 1 k. Benkovics Ferencz 1 k. 20 f. Buchwald Hermann 40 f. Hermann János 40 f. Banelly László 40 f. Ráth Ida 40 f. Hahn Bernát 40 f. — A jelenvottaknak a szíves megjelenésért és felülfizetésért ez uton is szíves köszönetet mond a felügyelő bizottság.

— **Ifj. Morandini Bálint** városunk szü-
lötte — Morandini Bálint helybeli tekinté-
lyes építész unokaöccse — a m. kir. József műegyetem növendéke a vizsgálatok kitünő eredménnyel letette és építési ok-
levelet nyert.

— **Muraköz állategészségügye** folyó hó 15-én a hivatalos adatok alapján: veszelt-
ség: Órség 1 u.; ivarszervi hólyagos kiütés: Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornya 2 u., Felső-Pusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szent-Ilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zsedény 1 u., Mura-Vid 6 u.; sertés-
vész: Csáktornya 2 u., Dráva-Szt-Mihály 2 u., Lapány 1 u., Órség 7 u., Kotor 3 u., Novákovecz 3 u., Pálovecz 4 u., Vullária 1 u.

— **Hirtelen halál.** F. hó 22-én vasár-
nap délután özevgy Pergár Andrásné 1
hegykerületi lakos a szénáját akarta bevinni.
A kocsiról lebukott és szörnyet halt. A vi-
dekbeli nép az ünnepi munkával hozza
összekötetésbe az esetet; a halálban Isten
büntetését látja. 26-án tartották a nulla.
rendőrorvosi vizsgálatot.

— **Zsebtolvaj.** Herczeg János zala-uj-
vári lakos f. hó. 16-án a Krisz (Horvátors.)
községben tartott országos vásár alkalmával
egy ismeretlen nevű és lakhelyű káros zse-
béből 25 k. 20 f. lopott el. A csendőrség
járőre a zsebtolvajt letartóztatta s a helybeli
kir. járásbírósnak átadta. A lopott pénzből
csak 10 k. 26 f. került meg, míg a többi
a tolvaj által elköllett.

— **Szivtelen anya.** A mult hét egyik
napján Globoka községben Makover Jakab-
nál egy nő jelent meg karján két kis gyer-
mekkel és a gazdától éjjeli szállást kért. A
gazda megszánta és befogadta. Reggelre azon-
ban a nőnek hült helye volt. Megszökött és
ott hagyta két kis gyermekét, a kik siket-
némák. A csendőrség járőre feljelentés foly-
tán csakhamar kézrekerítette a szivtelen
anyát Krajezen Otília személyében, ki azzal
védekezett, hogy szegénysége folytán nem
képes két gyermekét eltartani. Feljelentése
a nagykanizsai kir. ügyészségnél megtörtént.

— **Vasúti nyári menetrend.** Csáktornyáról
indul: Nagy-Kanizsa felé reggel 4 óra 39 p. gyors-
vonat, délben 11 óra 2 p. személyvonat, délután
4 óra 2 p. gyorsv., éjjel 10 óra 15 p. személy. reggel 5
óra 51 p. vegyesvonat. — Pragerhof felé: reggel
6 óra 10 p. személyvonat, délután 1 óra 1 p.

gyorsvonat, délután 4 óra személyvonat, éjjel 1 óra
9 p. gyorsvonat. — Zágráb felé: reggel 4 óra 44
p. személyvonat, délután 4 óra 20 p. vegyesvonat.
Varazsdig: reggel 6 óra 15 p. vegyesvonat, este
10 óra 20 p. vegyesvonat, délben 11 óra 44 p.
vegyesvonat. — Bobára: reggel 6 óra 4 p. sze-
mélyvonat. — Zala-Egerszegre délután 4 óra 28 p.
vegyesvonat. — **Csáktornyára érkezik:** Nagy-Ka-
nizsa felől reggel 5 óra 50 p. személyvonat, délu-
tán 12 óra 58 p. gyorsvonat, délután 3 óra 40 p.
személyvonat, este 8 óra 13 p. vegyesvonat, éjjel
1 óra 6 p. gyorsvonat. — Pragerhof felől reggel 4
óra 36 p. gyorsvonat, délben 10 óra 42 p. sze-
mélyvonat, délután 3 óra 59 p. gyorsvonat, este
9 óra 55 p. személyvonat. — Varazsdról reggel 4 óra
18 p. vegyesvonat, reggel 5 óra 38 p. vegyesvonat,
délután 3 óra 50 p. vegyesvonat. — Zágrábról déle-
lőtt 10 óra 47 p. vegyesvonat, este 9 óra 45 p.
személyvonat. — Zala-Egerszegről délelőtt 8 óra
40 p. vegyesvonat. — Bobáról este 9 óra 50 p. ve-
gyesvonat. —

C S A R N O K.

Az ember.

1.

Definitio

1.

Az ember gép és a részek:
Fej, törzs és végtagok
Egymás között úgy működnek,
Mint csövek csavarok
Megáll a gép, ha kazánja megreped,
Megáll a szív s meghalnak az emberek.
Az ócska vas, ez holtta lesz.
Az értékes, ez kárba vesz

2.

Az ember a teremőnek
Képe, hasonmása;
Nem különös a hívőnek
Csodás alkotása.
Test és lélek összelérnek méltókép,
Drága kincset így rejt sokszor a cserép.
A szép testben szép a lélek,
Az emberek így itélnek.

4.

Plátónak embere:
Egy tollatlan állat;
És ő ezért leve
Günytárgya korának.
Mégis legtöbb embert manap
Csunyául megkopaszlanak,
S ki hirtelen pénzhez jutott:
Azt mondják, megtollasodott.

4.

Darvin sem hizeleg nagyon:
Szerinte ősnök a majom,
Nagy semmisség a mindenség,
A magas ég csak pusztá lég.
Nem lett teremtve semmi,
Csak származott fajból a faj:
Van példa is ezernyi,
Bizonyíték nincs — az a baj!

II.

A fej:

1.

Forró kaosz az emberi fő
Sohasem tudjuk benne mi fő.

2.

A tej bérház,
Érzék, vágy, akarát
Mind egy földel alatt
Itt bent tanyáz.

Minden közös,
Lelkünk a háziur;
De ha a test kimul:
Nincs örökös.

Nincs nagy dolga,
Őt szolgálja van,
Kiket minduntalan
Küld balra, jobbra.

3.

A természet gúnyt űz velünk,
Ruhával látja el fejünk;
Ki tudja! hátha intő jel,
Mogy az ész mezzel lássa el
A testnek többi részeit,
Melyek szolgálit képezik?

III.

A h a j.

1.

Tudós urak szerint a haj színezete
Lelkünk jelleméhez vivő nyitott kapu
A barna, a szőke vörös és fekete:
Hideg, vig, tüzes vagy méla véralkatu.

2.

A szőke haj mindig ritkább,
Pusztulását bizonyítják.
Mondják szende
Minden szőke;
De a régi szőke fűrtü gallok
Elmúltak és velők véres harcok.

3.

Sötét éjszínű hajazat
Bárki előtt tetszést arat
Mondják minden barna
Jellemzőld volna.
Szép e haj és izlésszerű,
Ha fényes, hosszú és sűrű.

4.

Őshagyomány szerint a vörös-hajazat,
Miért? azt nem tudni, gonoszságra mutat.
Pogány vörös gyerek
Föl sem nevettelett.
Egyiptom lakója, s China czofos népe
Mint bika megborzad a vörösre nézve.

5.

Kit nem hat meg a tisztelet,
Ha lát galambösz fűrtöket?
Őszhaj a tisztelet jele,
Az ifjú harcban áll vele.
Az agg büszkén mutat rája,
Abban ösmer önmagára.

6.

Szent volt az eskü mindenek fölött,
Ha a görög hajára esküdött,
Apollónak ifjak s arák
Fürteiket föláldozák;
S a germán nők hosszú arany haja
A római oltár disze vala.

Havas Antal.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jozeфа** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Stoletni rodjeni dan.

Septembra 19-ga bude 100 let onomu, da je magjarske zemlje jeden najveći sin, Kossuth Lajos prvić videl svetlost. On je vumrl, ali njegovu ime živelu bude, njegovu ime, koje na pobožnost gene svako magjarsko srce, ali ne samo magjarsko nego i celoga sveta, jer Kossuth Lajos je naš, ali za svojega ga štuje čeli svet, gde je samo svetlost slobode razprostrila svoje krila. On je vumrl, ali mi koji živimo njegovu herbiju, mi hoćemo, da onaj veliki dan, kada je Bog sa tulikom milostjom pogledal na nas, da nam je jednoga Kossutha dal, da ovaj dan bude svetek, veliki svetek svakoga sina ove domovine, od najvećega i najbogaćega, do najmenjšega i najsiromašćega, hoćemo da se ovaj dan svi zjedimo vu srdcu, te ovak zjedinem damo hvalu gosponu Bogu, da nam je dal pred sto letni — Kossuth Lajosa.

Jer kaj je bila Magjarska pred Kossuthom. Puk njoj je tak rekuć u suzanjstvo bil. Muži su od svojih zemeljskih gosponov, od plemenitašov trpeli. Njegove reći, koje su vruće bile kak oženj, su opet plamen vužgale vu srdca magjarska zbudile su ovoga puka, koj se već nije ulal, da bi za njega gda došel bolši svet, i koj je mirno čekal, gda bude došla smrt, koja bude jednoga puka izbrisala iz ove zemlje.

Ali kak velim, došel je Kossuth Lajos, . . . ! Njegve želje su bile pravične, njegve reći su vužigale i svetile kak sunce, njegovi čini su bili jednaki, a on sam je bil utelovljena sloboda.

Pak kad je ovu domovinu oženj nepriateljah obkolil, kad su njeni sini odstupili od nje, Kossuth je bil, koj je vu ovih težkih vremenah tvrdil ostal, on je bil obramba domovine i puka njezinog. On nije poznal truda i njegve reći su sledili čini, te je magjarski puk čudesa činil i oslobodil juša svojega.

Ali drugać je hotela providnost Božja! Našel se je jeden sin domovine, nezahvalno dēte i pri Vilagošu je opet natral domovinu vu suzanjstvo.

Pak je Kossuth pokazal, da je on vrēden hvale magjarov. Od njegovih rećih su iskre letele vu srdca ljudskih narodov, on je postal svećani po celim razumnim svetlu, i se tak podpomogel sa Deak Ferenczom i s drugim glasovitim ljudim, da je naša domovina 67-ga nazad dobila slobodu.

Sini ove domovine su samo prilikom njegve smrti spoznali, gdo je bil on.

Tu po našoj zemlji po našem lepim Medjimurju su ga prek peljali mrtvoga med zvonenjem kakti pokazajuć da naš puk medjimurski još i sada sa takvom ljubavjom čuti prama domovini kak je čutil 1848-ga

gda je Kossutha za »naše zemlje sloboditelja« zval.

Vi stari medjimurci, koji svojim sinom povedate negda-negda od Kossutha poveće njim i to, da njim je Kossuth priskrbil slobodu, te da je Kossuth bil najveći sin, domovine, koj je vrēden da njegov stoletni rodjen dan obsluži svaki sin i svaka keći Magjarske . . . . .

L. R. J.

Spomenik Zrinyiev.

Nazadnje smo vu 21-im broju naših novin iskazali ove dare, koji su se nabrali za spomenik Zrinyiev. Vezda izkažemo one dare, koje je naš domorodec gosp. Margitai Károly iz Bács-Ade sabral i nadalje dare gosp. Dervarics Imra i gosp. Dervarics Ákosa iz Kilimana.

Svim ovim darovnikom očitujemo ovdi našu lepu hvalju!

Petdeseti izkaz.

Latky József	Ada	2 k.
Kelemen János	"	40 f.
Király Lajos	"	1 "
N. N.	"	1 "
N. N.	"	1 "
N. N.	"	40 "
Dr. Engelmann	"	1 "
Strausz	"	1 "
N. N.	"	60 "
Nief János	"	1 "
Rátz Pál	"	1 "
Fabriczius Imrova vdov.	"	1 "
Margitai Károlyja gospa	"	1 "
Dervarics Imre i Ákos zemeljska gospoda Kiliman, Gelse	"	16 "

Ukupno 28 k 40 f.

Izkaz 21-ga broja 4084 k. 05 f.

Sveskupa 4112 k 45 f.

Petdeset i prvi izkaz bude sledil vu jednim dojudućim broju naših novin.

Kaj je novoga?

Zdenčna mrtvica.

Smrtna nesreća se pripetila vu Szigetvaru. Szilágyi Mariska se nepazljivo igrala na dvorišću, koja komaj pet let stara pucica bila, pod njom se bila prepala zemlja, i ona vu stranski zdenec opadne Redarstvo je proti tomu istragu podiglo, po kojoj su bili opazili, da ovu nesreću je nemarnost zrokovala. Starinskoga zdenca su oseke bili odstranili ljukuju, pako su izprhutim deskami pokrili, s peskum postipali, da se ljuknja nevidi. Ova mala pucica se tam neduzno ober zdenca igrala i iznenada nuter iz-

rušila. Hiža je Homonai Štefa kolara, proti kojemu su ostru istragu podignuli.

Poplava tuća.

Deć varoš je vu velikoj pogibelji. Od vno go deždja je Szajka potok tak veliki narastel, da je oblejal doinju stran varaša i vno go zidinal se je porušilo. Najviše fabrikah, koje su poleg potoka su pod vodom. Kvar je više 3 milioni. — Iz Nagy-Enyeda javiju, da je tam prošloga pondelka na večer velika tuća bila, i na paši vno go birkah zaklala. Tuća je vno go kvara napravila, i vu goricah i setvi.

Zabava dēce.

O meseca 20-ga je bil izpit skolske dece vu Mura-Szent-Martonu, a 22-ga pak dećinja zabava vu dragim mestu sv. marfinske gospode pri »Shvar«-u. Zabave dēce se je ob 3 vuri počela. Lēpo je bilo gledati i zabavno je bilo, kak su se deca igrala, i pod vodstvom gosp. Kecskés Ferencz jaspriista i gosp. navučiteljah plesala. Dećinja zabava je do 8 vure trajala, a zatem pak je banda odraslim vlekla do svetloga jutra.

Nēga više taborn.

Vu Parizu je jeden Humbert zvani oficir jedno takvo spravo našel, koja tak pri puški, kak pri stuku čista zaduši glasa i dima. Tak mislimo, da bude to čista priprećilo harc.

Ljudoješćti négeri.

Nemski orsag od afrikanjskih labrikah strahovito nećemurnoga glasa javi nam telegram. Vu nemškoj Gvinei tamo rodjeni négeri ili crni ljudi strahovito krvoločnost od dana do dana činiju beloputnimi ljudi. Sad ne davno su napali Volf Rudolfa, njega s ženom i cecatnim detetom takaj su izkouchali Redarstvo je takovih nećemurnih krvolokov do trideseti peršon dalo postrelati, deset pako vu vekivećno robstvo obsudilo. Tako zvani kannibali beloputne ljudi vu potoku najprije podušiju, zatim tela njihova na falate s čepaju i sirovo pojeju. Vu zapadnoj Australiji sad ne davno dva človeka koji su bili nutri doseli, su nje bili spekli i tak potrošili ti odurni divjaki.

Poplava.

Szamos voda je tak narasla zbog vno go deždja, da je pretrgla gate i sve je uništila pred sobom. Saly zvanu občinu je čisto oblejala, tak, da je vu hiže nad obloke išla voda. — Vu Krassó Szőrény varmegiji je takaj velika poplava. Vno go občinal vu vodi stoji Maros voda je vu Zanu občini sobom odnesla jednoga žagomlina i sve drēvo, kaj je tam bilo.

Smrt saskoga kralja.

Alberta saskoga kralja je smrt o m. 19-ga na večer ob 8 vuri i 5 minuti oslobodila od betega i muke. Jakoga teža stavec se je na tjeđne mučil i boril sa smrtnom, koja ga je sada odkupila od muke.

Albert kralj je 76 ljet živel. Smrt mu je vu čelim orsagu žalost zročila, jer je dober vladar bil. I nas kralj Njegov veličanstvo Ferencz József se takaj jako žalosti za Albertom, jer mu je jedan zmed najstareših pajdašov bil.

Albert je bil oženjen, ali dece ne je imel. Sasko kraljestvo je sada na njegovoga mlajšega brata na princa Gjuru opalo, koj je već prek zel tronuša i ministri su već prisegli podvrženost.

23-ga o. m. mu je bil sprevod vu Drezdi. Na sprevodu je i njegovo Veličanstvo naš kralj bil nazočen.

Harc med žandari i pijanci.

Iz Soprona javiju, da vu Zarany sopronvarmegijski občini su se prošlo nedelju dva žandari posvadili sa pijanci iz česa je onda bitka postala. Ovoj bitki je jedan mrtvi dva težko oranjeni a 6 lahko oranjenih postalo žrtvom. Mrtvi je jedna 24 ljeta stara puca, koja je ravno onda stupila vu krčmu, da je žandar streljil i tak nju je kuglja srefila. Miletics Zsofia se zove. Vukovics Jozevu je kuglja vu črevo išla i ne bude ostal živ. Na to su se ljudi tak razrdili, da su Kalman Jozefa žandara navaljili, pušku mu zeli i njega nabuhali Iztraga teče.

Vkanjeni ljudi.

Ove dneve se je pripetilo, da su na stoline siromakov došli vu Budapeštu, te su prosili, da je pustiju pred englezkoga konzula, jer vu Južnu-Afrika hoćeju iti. Tuliko njih je bilo, da su redari morali kcoj stupiti, kaj se kakov nered nebi pripetil. Konzul njim je onda povedal, da bormeš, dosta ga njih je i vu Afriki takvih, tam nije treba ljudi od ovud. Ove siromake je nekakov vkanjlivec mogel narezati, pak zato opominamo sve one, koje bi morli gdo tak vu Afriku vabil, da naj takvim neverujeju.

Stréla.

Ovoga meseca 19-ga, kak nam to iz Keszthelya pišeju, je vu Karmacs občini veliki viher bil. Pred ovim vihrom su se skrili dva pari, dvé žene i dva muži. Ne dugo, kaj je vu drévo stréla vudrila i obedve žene zaklala. Jednoga muža su na pol mrtvog nesi dimo, a jeden pak je čisto zdrav.

Rusko prilječje.

Koj na ženu posluša, on zlo obhodi. Ljubi svakju ženu, kak svoju dušu, i stepi nju, kak tvoje sadojno drévo.

Ako si vu jutro zbil tvoju ženu, nepozabi opoldan znović zbiti. Žene svet od kamena do vraga segne.

Ako su dve žene skupa, to je spravišće, ako su tri onda je pekel.

Pes je spametneši, nego žena, on nelaja na svojega gazdu. Žena i pijanec se lahko plače.

Kam nemre dospeti vrag, tamo ženu pošlje.

Jeden človek bil je ponorel i oženil se, — od toga je bil došel k pameti, pak se bil došel k pameti, pak se bil obesil. Na polju te konj vkani pri domu pako žena.

Čim bolje biješ ženu, tim boljša bude juha. —

Klopaj přema, topleši bude, bij ženu, verneša bude.

Iz svega toga se to vidi, da nemreju najboljše biti žene, vu Ruskim orsagu.

Španjolski kraljevič,

Jedne francuske novine nam pišeju od španjolskoga kraljeviča. Kodjedne prilike pred stražu je bil stupil i od Asturia hercega, od jednog mladog oficera je ognja bil prosil. Oficer se bil presenetil.

— »Njihova svetlost znaju, da na straži prepovedano je pušiti?«

Kraljevič na to malo osupljeni, pak od drugoga hercega prosi, koj mu tulikajse ni hotel dati. Nato k jednomu prostomu soldatu stupi.

Pak od njega zahteva jednu cigaretu. Soldat se hitro bil znašel, pak ovak veli:

Presveti, golove nemam, nego nek si dostoju sami napraviti. Mladi španjolski kraljevič iz prvine je naknil plusku dati soldatu, nego se ipak bil domislil, i srdito si je bil zasakal dva cigaretna ravno ne s najfinešega duhana.

Samoubojni matuzalem.

Vu Marmarostvarmegiji vu tak zvanog občini Višsö živel je jeden jako stari človek, kojega iz onoga sela stari još vu svojem delnstvu za staroga človeka su poznali veliju, da je vre do 125 let star bil nego sad ovo vreme je tak ošabel, da se je navolil živeti i komaj je čekal smrt, nego ona ga nikak ni hotela pohoditi. Stari nemogućen človek na zlo naklanje se bil odlučil nije hotel jesti niti piti, neg se hotel s gladom izkončati, kad su ga pitali, zakaj hoće to včiniti, veli zato, da za svojega življenja još nigdar betežen bil nisam i sad na naglom sam tak odnemogel, to me žalosti. Na zadnje od dugog stradanja tak je bil odnemogel, da je preminen nedelju i čisto mirrovno bil zaspal. Ovoga samoubojnika za Volf Jozefa su bili zvali, na njegovim sprevodu ne samo židovi iz Višsö, nego one okolice vnogo naroda se bilo skupa spravilo, koji su toga starca na vekivečno prebivališće sprevodili.

Vadlinga.

Selin, glasoviti francuski detektiv vadlal se bil s jednim svojim dobro znanim poznancom, da se on vu jednim danu trikrat spominal bude znjim, bez toga, da biga izpoznal Selin je dobil vadlingu, kajli svojim poznancom se jedenkrat bil spominal kakti kelner, jedenkrat kakti cipele pucar, i jedenkrat pako kakti fiakeroš se bil spominal bez toga, da biga bil poznal.

Skončatelj familie.

Poljeg Fiume vu tak zvanom mestu Fužine krvno pripečenje se dogodilo. Mančić tergovec se bil posvadil svojom tuvarušicom, zato kajli je mati branila svojega sina, koj je od svojega oca peneze bil pokral. Med svadjam se muž tak bil razlutil, da je svoju tuvarušicu s jednim nožom prebol. Nesretna ženaje vu onom lipu bila vumrla, zatim je i svoju čerku na smrt bil ranil, na zadnje pako i sebe je zaklal iz istum onim nožom s kojim je svoju ženu i kcerku prepričil.

Beštijanska mati.

Strašnim načinom je izkončala svoje dete Lakatoš Annica iz Tarloca neoženjena puca. To beštijansko stvorjenje je vu Bik-

sada šumi šiblje nabrala, iz kojega je ogenj naložila i na njega položila nedužno. Kad je na pol već bilo zgoreto, vu cape je hila zamotala i tak pokopala. Ovo beštiju su žandari prijeli i vu Satmarski kraljevski rešt odegnali, gde sad čeka za svoj nečemučni čin zaslužnu kaštigu.

Biroškoga sina smrt.

Čudnovito pripečenje se dogodilo, kak nam iz Szombathelya pišeju. Arany Zoltán, Inkey Bela Tarodhazi imanja išpan je strelil jednoga biroškoga dečeca. Dvorski je malo zaspotal jednoga 16 ili 17 ljet staroga dečeca zato, koj je lenjaril. Dečec svojom motikom prama dvorskomu stane, dvorski za nekuliko korakov se odali od njega, narprvo vzeme svojega revolvera i bez svakoga cilanja na njega sproži. Po strelbi se dečku mrtev na zemlju zruši. Kugla mu je od leve strani pluća prek prevrtala.

Z A B A V A

Spareni junec.

Semper Ivan bil je u planeti »vodenar« rođen, pak zato je sve tekuće više ljubil nego ono, kaj je bilo tvrdo. Dok je bil leđičen, nije on nikada žedji trpeti moral, jer je svaki čas mogel za flašom posegnuti. Ali odkad ga je gospodin plebanuš sa Pavčecovom Baricom u zakonski jarem zaprezal, od onda mu nije tak lahko i polag volje za flašom posigati. Čudnovato pak je to bilo, da je Ivan ktoj svojoj žedju imal i mehko srdce i to srdce ga je jedan krat temeljito prevario. Barica se je razmela ulagivati i Ivana po licu i bradi gladiti tak, da je onda Ivek postajal u tom lipu još sve diečinski i izbilja, jednog dana u takovoj svojoj razdraganju slabosti, je Ivan svoje ližno kraljevstvo predal si ženi a skraljestvom i državni imelek, t. j. ližni bugjulariš. Zvrhu toga se je zavezal, da će svakog zaslužnog groša svojemu ženskomu finarc ministru predati, a Barica se je opet zavezala, da će za sve u kući skrbeti i sva potrebna nabavljati te k tomu se još i za gasenje lvekovre prekomerne žedje brinuti. Ivek se je saviestno svoje pogodbe držal, a i moral se je, jer je finarc minister Barica vodil točan račun; ali taj Baricafinancminister je bil baš takov, kak su svi finarc ministri, pak je o mnogih potrebočah u kući se ne mogel osvieđočiti, a o žedji pak lvekovje, posve ne l tak su onda za lveka pričele sušne godine, koje su mu znale cielo veselje za životom pokvariti. Dosta se je trudil i napinjal, da žezlo i vladu opet u ruke dobi, ali bilo je sve badava, a Baričina briga njegovom žedjom je postajala dan na dan sve manja, jedino na sejne mu je znala sreća poslužiti, da si je nekaj mogel u rezervu metnuti i to potajno. Ali Baričine oči su bile oštre, pak je ona onda odmah njegove malo vekše izdatke na gosenje žedje opazila. U to ime je onda odlučila i sejne sama obavljati.

Imali pak su Ivan i Barica liepoga mladoga šekastoga junca u štali, oni su ga odlučili spariti, t. j. knjemu spodobnoga kupiti na promahetlje na profit prodati. K tomu je bil odlučeni jesenski senjem pri sv. Heleni, koj pada na 21-ga septembra, da se najme k domaćemu par kupi, i Ivek se je u

večer posve spremil sa sutrašnjim sajama. Ali na jedan krat Barica samo odlučila, da će ona sama sutra na sajam iti i parnoga junca kupiti. Ivan je protestirao i dokazivao, da senjemske stvari još od Noema spadaju na muže a ne na žene; međutim se je Barica samo smejala, pak je rekla: »no sutra se već dospomenemo«. — Na kaj je Ivan zreo- no odgovorila: »Da me sutra ob četvrtjoj uri u jutro zbudiš!« — jer je on u jutro znao spati, kak medved o božiču.

Kad je on u jutro oči odprl, već je bil bieli dan, ali Barice već nije bilo doma; on se hitro stane te se hoće obleći, zove iz svega grla Baricu, ali Barice nigde, išće za- tim svoju opravu, ali opravu nigde. On od- pre veliki ormar, u njem vidi ženske kikle viseti, ali njegovih hlač i rekleta nigde. On skoči k ladići, ali ova je bila zakljenjena a ključ je zginal. Sada mu se je stopro pred očima razvietilo. Barica je najme sama otišla na senjem, a njegovu opravu je skrila, za da bude laglje mogel doma ostati. — Straš- no se je na to razsrdil te je pričel kričati, da su, se obloki stepali, ali se badava, Ku- ča mu je bila na koncu sela, diece nije imal niti družinu, jer je svoj mali posjed mogel sam sa ženom si obdelati, i ovak njegovo kričanje nije nitko mogel čuti.

Ivan se anda opet hiti u postelju te pričme promišljavati, kak bi se za tu lakr diju mogel Barici osvetiti. I na jedan krat mu se opet blesne pred očmi. — On se stane pak si obleće kikli ženininu, vzeme čez ramena jedan sivi rubac, na glavu si sveže crveni rubac preko vuh, pak se onda pogle- da u zrcalo. Grohotom se je moral svojoj figuri smejati. Ali ipak mu se je videlo, da bi dobro mogel ženu predstavljati, samo brada i mustači su mu to pačili. On pričme o- pet promišljavati i činilo se je, da se sam sobom bori. Konačno ipak vzeme škarje i britvu te si podbrije celik lice, da je izgle- dal kak mlada sneha. Kad je to sve bilo gotovo, poravna si još rubac na plećih, lasi liepo začese gore pod rubac na glavi, pogle- da se još jedan krat u zrcalo, nasmije se još glasnije, nego prije, te je bil posve os- viedočen, da ga ovak nitko nije moguć pre- poznati i svaki će ga za ženu držati morati.

Sad je otišiel u štalu, tam je junca od- vezal te od jaslach, privezal ga je za kravsko vuže te se je odpravil šnjim k sv. Heleni na senjem.

Kad je Ivan svojim juncom došel na sajmište, zgledaval se je okolo, gde bi mogel svoju Baricu opaziti. Eto, na jeden krat ju spazi. Barica je tu stala još praznih rukuh te je pregledavala mimo sebe prolazeću ro- gatu marhu. Ivan sad hitro potegne svojega junca za sobom te ide liepo mirno mimo svoje žene. Kad je Barica junca spazila, sa- mo ju je nekaj na celom tielu steplo i ona zakriči za Ivanom:

»He, ti! Čekaj malo! . . . Jeli si toga junčeka kupila ili ga trziš?«

»Tržim ga« — odgovori tiho i hrapa- vo Ivan.

»Kaj si hrapava?« zapita ga opet Ba- rica, držeča ga za žensku.

»Oh, posve hrapava« — odgovori Ivan — »ove noći sam se prehladila, pak sad nemrem niti rieči glasno izgovoriti.«

»Moras si dati teha skuhati na večer, pak bu onda već dobro . . . A koliko je ciena tomu junčeku?« — zapita Barica.

»Sto dvadeset forinti« — odgovori fo- zenšćeni Ivan.

»A, si spametna, za tu mačku« — od- govori Barica — »devdeset forinti ti dam«.

»Onda se dalje nespominamo . . . sto petnajst mi je tu preko jedan daval . . . Zbogom!«

»No čekaj malo!« — krikne Barica — »ala si ti na kratkom! . . . Dam ti i ja sto petnajst.«

»Onda idem radje tu prek k onomu, koj mi je prvi daval« — zesepe Ivan.

»Sto sedamnašt« — ponudi opet Barica.

»Niti misliti« — odgovori Ivan — »još sam premalo zacienila . . . sto dvadeset, ako odmah klopiš, a još bude mi dragše, ako neklopiš; pri drugem budem više cienila.«

»Ali si tvrda ti ženska« — mrmra Ba- rica — »anda neka bude sto dvadeset!«

Kad je Barica junca izplatila, pogledala je Ivanu čvrsto u oči. »Ti mi se činiš tak poznata, kak da sam te već negde videla.«

»I ti meni?« — zapiskuče Ivan — »i ja sam te već negda morala videti.«

»A odkuda si?« — zapita Barica.

»Iz Hrašćan!« — odgovori Ivan

»A jeli si ledična ili zamužna?« — za- pita dalje Barica.

»Ah, dakako da sam oženjena, imam baš hmanju ženu dom« — zareče se onak nenadano i u naglosti Ivan, a Barica ga u čudu zapita: »Kaj imaš, ženu?«

»Ah, na«, — veli hitro Ivan — »meni se tak rado zareče, kad goder — — mu- ža imam doma.«

»A od čije si kuće?« — opet Barica zapita.

»Ja sam Gažijeva Marica iz Hrašćan.« — odgovori Ivan, koj se je već komaj držal.

»Tak, tak? . . . pak zakaj nisi si mu- ža pustila na senjem?« — opet Barica.

»On prevče pje, kad na senjem dojde« — odpiskuče Ivan.

»I moj je baš takov« — smije se Ba- rica — »ali ja sam ga već odevčila.«

»To nikaj nehasni!« — odvrne Ivan — »ta stras se neda posve zatreti — a pollam se tim jače povrače . . . tak je meni s mojim mužem išlo. — No zbogom, moram se domov žuriti, drugač me bude žena špotala!«

»Kaj, opet imaš ženu?« — smije se Barica, ali Ivan je već bil daleko te zadnje Baričine rieči već nije čul.

Već je bil večer, kad je Barica svojim junčekom se vdol proti svojoj kući spuščala. Junec je bil fat, vrlo liepi a onomu doma u štali sličan kak jajce jajcu. Ona je izbilja izvrstnu trgovinu napravila — U to je Ivan već dugo natrag u svojoj postelji ležal. Od časa do časa je prisluskival te se je smejal.

Na jedan krat začuje vani u štali lar- mu, a isti hip već i Barica doletel kak rak črlena u sobu: »Gde je naš junec — naš barna?« — zakriči ona.

»No, gde bi bil?« — odgovori Ivan mirno — »u štali mora biti.«

»Je, nekak u štali!« — kriči Barica — »nema ga u štali! — A kak to ti zgledaš? Gde ti je brada i mustači?«

»Podbril sam sve! . . . već sam dugo bil to odlučil učiniti, a danas sam baš imal vremena, sam u kući! — Pak sam se iz dugog časa evo liepo zbiksal!«

»No, to je sve dobro« — veli sad Ba- rica — »ali gde je naš junec?«

»Ako nije u štali, onda neznam gde bi mogel biti.« — odgovori Ivan.

»Kaj nisi nikakovo ruženje u sobu čul?« — zapita opet Barica.

»Jedan kral sam nekaj ružiti čul vani, ali onda je opet odmah sve zatihnuo.«

»Pak zakaj onda nisi išel van gledat, kaj to ruži?« — opet Barica.

»Kak bi samo u rubači van išel?« — veli Ivan.

»No, ti si pravi zmetenko! — Leži tu s odprtimi oči i vuh u gujzdu, pak si da- de vani iz štale po bielom danu junca vkrasti!« — predukuje Barica.

»Ah, kaj još ne?« — odgovori Ivan — »tko bi ga vkral, em ovud neima talovah. Daj mi hlače sim, idemo gledat.«

Žena sad odpre ladicu i odbeži zatim u štalu. Ivan se hitro obleće i ide za njom. U štali je opet nastala oštra pravda, jer Ivan je za stalno tvrdil, da je ov nazočni junec, njihov junec, koj je već dvie godine u nji- hovoj štali. — Barica pak je tvrdila, da je to posve stranjski junec, kojega je ona da- nas pri sv. Heleni na sajmu kupila. Na pos- lie dužeg pravdanja je Barica popustila i priznala, da je na sajmu moguć svoje- ga vlastitoga junca kupila. Ivan se je od smie- ha tresel, kad mu je žena sve pojedinosti iz trgovine pripoviedala a Barica se je od srditosti plakala. Ona je odmah hotela u Ča- kovac po žandare iti, ali joj je Ivan rekel:

»Budi pametna, pak nemoj cielu tu his- toriju na veliki zvon obesiti, jer češ onda k kvaru još imati i smieha . . . ovak i onak nikaj nenajdeš.«

Barica pak nije bila samo za penezi skupa, nego je i do sebe puno držala, pak joj nebi bilo pravo, da se je sad radi toga pred svetom smiehu izvrgla. Radje si tilh sto dvadeset forintih zatрпи. I na taj način je odustala od žandarov. Ali drugi dan je ipak otišla u Hrašćan tu prokletu Gažievu Maricu iskat, od koje je junca kupila, ali za takovo ime onde nitko nije nikaj znao.

Kakli guščer srdita, se povrne Barica domov. — A koliko goder krat je svojega Ivana pogledala u lice, svaki krat joj je spo- doba te nesrečne Gažievke titrala pred očima — a kak to biva i zakaj, tomu razloga nije mogla najti, jer tečaj stvari, kak se je baš s bilo, nebi joj niti u senji na pamet došel.

Za Ivana su sad došli zlatni dani mall je sakritih sto dvadeset forintih, kojimi si je od vriemena do vriemena pri Seiverthu ili Pecsorniku vrieme kratil, ali je moral ja- ko paziti, da to nebude pregesto ili preobil- no, jer bi onda moglo dojt, da bi mu se takovom prilikum srdce zmeščalo, pak bi ga onda jezik prenese. Za to, čim se je prodani junec više u špirituz preobračal, tim je Ivan moral pazhivji biti, pak je i ufanje na to, da Barica ovu huncutariju svojega muža nije nikada doznala, a ja mu to niti nebi želel.

Em. Kollay.

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor. érték
Buza	Pšenica	16 50 —
Zab	Zob	13 80 —
Rozs	Hrż	12 00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	11 00 —
» » »	» » stara	00 00 —
Árpa	Ječmen	11 50 —
Fehér bab uj	Grah beli	12 00 —
Sárga » »	» zuti	09 00 —
Vegyes » »	» změšan	09 00 —
Lenmag	Len	24 00 —
Bükköny	Grahorka	12 00 —

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

3365.
tkv. 1902

Hirdetmény.

Határörs község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886: XXIX. az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. tcz. törvények a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. tcz. törvényben szabályozott eljárás a telekgyökönyvi bejegyzések helyebeitelével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tételük közé:

1.) Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. tcz. 15 és 17 §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. tcz. 5 és 6 §-aiban és az 1891: XVI. tcz. 15 §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. tcz. 7 §-a és az 1891: XVI. tcz. 15. §. b.) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886: XXIX. tcz. 22 §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1902. decz. 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2.) Hogy mindazok, a kik az 1886: XXIX. tcz. 16 és 18 §-aikat esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. tcz. 5 és 6 §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében elmentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1902. évi december hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3.) Hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892: XXIX. tcz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. tcz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1902. évi december hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött léves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Csáktornya, 1902. május hó 19-én.

Kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kollarits
kir. albiró.

724 3-3

Téglaeladás.

Drávaszentmihályi téglagyáram készítményeit a következő jutányos áron bocsájtom forgalomba:

I. rendű	falazat tégl	ezrenként 24 korona.	
II. "	" "	" " 22 "	
III. "	" "	" " 20 "	
I. rendű	közönséges tetőzetcserep	ezrenként 28 korona.	
II. "	" "	" " 24 "	
I. rendű	préselt tetőzetcserep	ezrenként 70 korona.	} 1 négyzet méterre 15 db. szükséges.
II. "	" "	" " 60 "	
III. "	" "	" " 50 "	
I. rendű	préselt járdatégla	ezrenként 28 korona.	
II. "	" "	" " 24 "	
I. rendű	kutfalazattégla (radium mintázatu)	ezrenként 30 korona.	
II. "	" "	" " 26 "	
I. rendű	csatornatégla	darabja 10 fillér.	
I. rendű	diszitett erkélytégla	darabja 12 fillér.	
I. rendű	párkánytégla	50 cm. hosszú, darabja 10 fillér.	

Csáktornya, 1902. június 15.

Morandini Bálint.

730 3-3

Dr. Manfred Glasgall

fogorvos Varazsdon

készít fogakat szájpaddlások nélkül, arany és aluminium fogsorokat. Arany, porcelán, ezüst, amalgam és üveg plombákat.

Dr. Manfred Glasgall

zubar u Varazdinu

prireduje zube bez nebrne plačice zubište iz zlata i aluminiuma, plombe iz zlata, porcellana srebra, amalgama i stakla.

668 13—*

436. sz.
1902.

Hirdetmény.

Muravid község előljárósága részéről közhírre lételek, hogy a község tulajdonát képező nagykorcsma a hozzá tartozó mészárszékkal, jégveremmel s mintegy 1/2 hold konyhakerttel **1902. évi július hó 20-ik napján délután 2 órakor, a község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1903—1905. évekre haszonbérbe** fog adatni.

Az épület 4 szobát, egy konyhát, és egy éléskamrát foglal magában.

A kikiáltási ár . . . . . 300 kor.

Az óvadék készpénzben . . . . . 100 »

Az évi bér negyedévenként előre fizetendő.

Egyéb feltételek a község házában megtekinthetők.

Muravid, 1902. évi június 16-án

Babics Gábor

jegyző.

Matulin Iván

bíró.

734 1—1

Szép mellékkeresetre

keresték üzlet- vagy privát egyén élénk fogalmu helyen.

Női- és gyermekdisz, uri- és katonai egyenruhák

Vegytisztítása és festése

továbbá női egész aljak, hálóköntösök s egyéb dolgok

plissirozása és gözvasalása

ezek felvétele és kiadását eszközölni.

Bövebbet Mayer Károly vegyészeti gyára Nagy-Kanizsán.

Egy jó erkölcsű fiu

tanonczul

felvéletik

Stolczer József péküzletében

Csáktornyan.

738 1—1

Az állat-praeeparatumok teljesen molymentesek.

Budapest, 1900.: Állami érem. Állatok minden fajainak kitémésére vállalkozik

Katona Mihály

nyilv. állatpraeparáló és tanszerkészítő intézete BUDAPEST, József-körút 13.

Emlősök és madarak természetűen a legújabb módszerrel (modellirozással) készítettek, szebben, jobban, olcsóbban, mint bármely hasonló intézetben.

Az állatok kitémése nagyság szerint kerül:

EMLŐSÖK: MADARAK:

Egérnagysága 080—1 frt.	Pintynagysága 080—1 frt.
Menyét » 2 » Galamb » 2 »	
Nyest » 5 » Erdei bagoly 3 »	
Róka » 9 » Nagy sulyk (Uhu) 6 »	
Vaddisznófej 15—20 » Sas (nagy) 12 »	
Szarvasfej 35—40 » Keselyű 12 »	
Síketfajdkakas dürdő helyzetben ágon faldiszul 10 »	
Nyír » » erdő részletet 7 »	
utánzó állványon 5 »	
Síketfajd fej és fark faragott tablettán 4 »	
Nyír » » 5 »	

Az intézetben készülnek mindenféle vadászati tropheák, kisebb, nagyobb biológiai csoportok, függő vadak, emlős fejek; művészileg faragott tablettákon, mint szobadiszek, madarak, mint faldiszek, emlősbőrök tepicheknek természetűen utánzótt fejekkel. **Űz, szarvas, agancsok** mondírozása tablettákra, levetett agancsok koponyautánzatokra helyezése és minden egyéb praeparatori munkák művészi és gondos kivitele jutányosan számítatnak. 694 10.—10

Az intézet kitémési célra frissen lőtt ritkább állatokat minden időben vásárol: sas-fajokat, faldikkasokat, uhu és tuzokat, medvét és medve-bocsozt, hiuzt, vadmaeskát, vidrát, farkast. E fajok élve is szállíthatók, a legmagasabb árákkal lesznek fizetve

435. sz.
1902.

Hirdetmény.

Muravid községben gyakorolható vadászati jog, **1. évi július hó 13-án d. e. 9 órakor** Muravid község házában, **1902. évi augusztus hó 1-től 1908. évi július hó 31-ig terjedő 6 évre** a leg-többet ígeronek nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár . . . . . 150 korona.

Az óvadék készpénzben . . . . . 20 »

Az évi bér negyedévenként előre fizetendő.

Kelt Muravidon 1902. június 16-án.

Babics Gábor

jegyző.

Matulin Iván

bíró.

733 1—1